

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea
Legii bugetului de stat pentru anul 2026
și acordarea plăților unice cu caracter
exceptional

CUPRINS

NOTA DE FUNDAMENTARE.....	1
la proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2026 și acordarea plăților unice cu caracter excepțional.....	1
Introducere	3
I.Economia Republicii Moldova - prognoza de dezvoltare în anul 2026	4
II. Propuneri de modificare a bugetului public național pentru anul 2026	5
III. Propuneri de modificare a bugetului de stat pentru anul 2026.....	7
3.1. Veniturile bugetului de stat.....	7
3.2. Cheltuielile bugetului de stat	9
3.3. Relații interbugetare	13
3.3.1. Transferurile către bugetele locale	13
3.3.2. Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat	14
3.3.3. Transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală.....	14
3.4. Balanța și finanțarea soldului (deficitului) bugetar al bugetului de stat.....	14
3.5. Evoluția datoriei de stat în primele 7 luni ale anului 2026	16
IV. Acordarea plăților unice cu caracter excepțional și alte modificări	18

Introducere

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Finanțelor în temeiul prevederilor art.61 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Factorii de bază care au determinat propunerile de modificare a bugetului de stat pentru anul 2026 se referă la ajustarea indicatorilor bugetari aferenți veniturilor, cheltuielilor și soldului bugetar (deficitului), în vederea asigurării resurselor financiare necesare pentru finanțarea unor măsuri prioritare și onorarea angajamentelor asumate până la sfârșitul anului, precum și reieșind din nivelul de executare a bugetului de stat.

În acest sens, prin promovarea proiectului de rectificare se propune alocarea resurselor financiare necesare pentru:

- asigurarea alocațiilor necesare pentru acordarea sprijinului unic destinat personalului din sectorul bugetar, atât în cadrul instituțiilor finanțate din bugetul de stat, cât și din bugetele locale;
- asigurarea fondurilor necesare pentru implementarea măsurilor de protecție socială aferente bugetului asigurărilor sociale de stat, inclusiv pentru acordarea plății monetare persoanelor vulnerabile din punct de vedere energetic, precum și pentru finanțarea altor prestații sociale;
- asigurarea alocațiilor pentru plata drepturilor salariale atât în cadrul instituțiilor finanțate din bugetul de stat cât și din bugetele locale;
- asigurarea alocațiilor necesare unor instituții bugetare în vederea desfășurării normale a activității acestora până la finele anului;
- revizuirea cheltuielilor și resurselor din cadrul proiectelor finanțate din surse externe.

Reieșind din estimările actualizate privind evoluția veniturilor și necesitățile suplimentare de finanțare pentru anul 2026, se propune modificarea, prin majorare, a indicatorilor bugetului de stat pentru anul 2026, după cum urmează:

- *veniturile bugetului de stat* - cu 600,5 mil. lei și vor constitui suma de 80 274,5 mil. lei;
- *cheltuielile bugetului de stat* - cu 2 772,3 mil. lei și vor constitui suma de 103 346,3 mil. lei;
- *soldul bugetar (deficitul)* - cu 2 171,8 mil. lei și va constitui suma de 23 071,8 mil. lei.

În mod corespunzător se modifică textul legii, iar anexele nr.1-7 se expun în redacție nouă.

I. Economia Republicii Moldova - prognoza de dezvoltare în anul 2026

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a revizuit prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anul 2026, luând în considerare evoluțiile celor mai recente date statistice disponibile ce reflectă evoluția economiei naționale și globale pe parcursul anului curent.

În același timp, perspectiva macroeconomică rămâne supusă unor riscuri, inclusiv celor asociate agravării crizei hidrologice și energetice, intensificării tensiunilor geopolitice și persistenței condițiilor climaterice nefavorabile, factori care ar putea influența negativ dinamica de creștere a economiei naționale pe termen mediu.

Evoluția principalilor indicatori macroeconomici se prezintă în tabelul nr.1.

*Tabelul 1. Prognozele principalilor indicatori macroeconomici
pentru anul 2026*

Indicatorii	Unitatea de măsură	Prognoze la elaborarea proiectului bugetului pentru anul 2026	Prognoze revizuite pentru anul 2026 (iulie)
Produsul intern brut nominal (PIB)	mild. lei	377,2	388,0
<i>față de anul precedent în prețuri comparabile</i>	%	102,4	101,8
Indicele prețurilor de consum			
<i>mediu anual</i>	%	104,3	107,3
<i>la sfârșitul anului</i>	%	104,6	108,2
Cursul de schimb al leului față de dolar			
<i>mediu anual</i>	MDL/USD	17,59	17,54
<i>la sfârșitul anului</i>	MDL/USD	17,84	17,77
Cursul de schimb al leului față de Euro			
<i>mediu anual</i>	MDL/EUR	19,79	20,01
<i>la sfârșitul anului</i>	MDL/EUR	19,91	19,89
Export	mil. USD	4 050	4 350
<i>față de anul precedent</i>	%	107,6	115,0
Import	mil. USD	11 700	11 930
<i>față de anul precedent</i>	%	109,9	109,2
Soldul balanței comerciale	mil. USD	-7 650	-7 580
Producția industrială			
<i>- în prețuri curente</i>	mild. lei	106,3	110,8
<i>- față de anul precedent</i>	%	103,5	105,0
Producția agricolă			
<i>- în prețuri curente</i>	mild. lei	53,0	55,2
<i>- față de anul precedent în prețuri comparabile</i>	%	101,0	106,5
Investiții în active imobilizate			
<i>- în prețuri curente</i>	mild. lei	64,1	58,1

Indicatorii	Unitatea de măsură	Proгноze la elaborarea proiectului bugetului pentru anul 2026	Proгноze revizuite pentru anul 2026 (iulie)
- față de anul precedent în prețuri comparabile	%	120,8	105,5
Fondul de remunerare a muncii	mild. lei	130,2	130,3
față de anul precedent în prețuri curente	%	111,2	111,0
- față de anul precedent în prețuri comparabile	%	106,8	103,5
Salariul nominal mediu lunar	lei	17 400	17 000
față de anul precedent în prețuri curente	%	111,5	111,0

II. Propuneri de modificare a bugetului public național pentru anul 2026

Conform scenariului precizat, indicatorii bugetului public național pentru anul 2026 sunt revizuiți în sensul majorării față de nivelul aprobat inițial, respectiv: veniturile - cu 788,3 mil. lei, cheltuielile - cu 2 560,3 mil. lei și deficitul cu – 1 772,0 mil. lei, constituind suma de 23 257,0 mil. lei sau 5,99% din PIB.

Estimările actualizate ale bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat (BASS), fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (FAOAM) și bugetelor locale, se prezintă în tabelul următor.

mil. lei

	Anul 2026		
	Aprobat/ estimat	propuneri pentru modificare (+,-)	Modificat/ estimat
Bugetul public național			
Venituri	133,456.7	788.3	134,245.0
Cheltuieli	154,941.7	2,560.3	157,502.0
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-21,485.0	-1,772.0	-23,257.0
Bugetul de stat			
Venituri	79,674.0	600.5	80,274.5
inclusiv transferuri între bugete	21.5	-15.1	6.4
Cheltuieli	100,574.0	2,772.3	103,346.3
inclusiv transferuri între bugete	48,833.2	1,716.6	50,549.8
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-20,900.0	-2,171.8	-23,071.8
Bugetele locale (consolidat)			
Venituri	32,350.2	350.2	32,700.4
inclusiv transferuri între bugete	21,987.4	103.1	22,090.5
Cheltuieli	32,550.0	-49.6	32,500.4
inclusiv transferuri între bugete	21.5	-15.1	6.4
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-199.8	399.8	200.0

	Anul 2026		
	Aprobat/ estimat	propuneri pentru modificare (+,-)	Modificat/ estimat
<i>Bugetul asigurărilor sociale de stat</i>			
Venituri	51,454.9	1,371.7	52,826.6
<i>inclusiv transferuri între bugete</i>	19,158.9	1,607.7	20,766.6
Cheltuieli	51,454.9	1,371.7	52,826.6
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-	-	-
<i>Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală</i>			
Venituri	18,832.3	167.4	18,999.7
<i>inclusiv transferuri între bugete</i>	7,686.9	5.8	7,692.7
Cheltuieli	19,217.5	167.4	19,384.9
Sold bugetar (deficit (-), excedent (+))	-385.2	-	-385.2

III.

În structură, veniturile bugetului de stat se prognozează cu o creștere de 0,8% față de aprobat inițial sau cu 600,5 mil.lei, până la 80 274,5 mil. lei, iar cheltuielile sunt majorate cu 2 772,3 mil. lei, până la 103 346,3 mil. lei, în rezultat, deficitul bugetului de stat fiind majorat cu 2 171,8 mil. lei, atingând nivelul de 23 071,8 mil. lei. Majorarea veniturilor bugetului de stat este susținută de evoluția încasărilor din impozite și taxe, care compensează parțial diminuarea granturilor, inclusiv a celor aferente proiectelor finanțate din surse externe, ajustate la ritmul de implementare și necesarul de finanțare.

Veniturile bugetelor locale (consolidat) se estimează în sumă de 32 700,4 mil.lei, în creștere cu 350,2 mil.lei față de aprobat 2026, inclusiv din contul majorării volumului transferurilor cu destinație specială cu 103,1 mil.lei, iar cheltuielile se estimează în diminuare cu 49,6 mil. lei, până la nivelul de 32 500,4 mil. lei. În rezultat, soldul bugetar al bugetelor locale este estimat cu un excedent de 200,0 mil. lei.

Pentru anul 2026, indicatorii bugetului asigurărilor sociale de stat sunt revizuiți prin majorarea atât a veniturilor, cât și a cheltuielilor cu 1 371,7 mil. lei, până la nivelul de 52 826,6 mil. lei, bugetul asigurărilor sociale de stat se menține echilibrat, fără impact asupra soldului bugetar. Ajustarea veniturilor este determinată de revizuirea structurii acestora, prin diminuarea estimărilor privind veniturile proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat cu 236,0 mil.lei și majorarea transferurilor de la bugetul de stat cu 1 607,7 mil.lei.

Parametrii fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru anul 2026 sunt ajustați prin majorarea veniturilor și cheltuielilor cu câte 167,4 mil. lei. Astfel, veniturile vor constitui 18 999,7 mil. lei, iar cheltuielile – 19 384,9 mil. lei,

deficitul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală fiind menținut la nivelul aprobat inițial, în sumă de 385,2 mil. lei.

III. Propuneri de modificare a bugetului de stat pentru anul 2026

Conform modificărilor propuse, scenariul revizuit al bugetului de stat pentru anul 2026 prevede majorarea veniturilor bugetului de stat cu 600,5 mil. lei, a cheltuielilor bugetului de stat cu 2 772,3 mil. lei și a deficitului bugetar cu 2 171,8 mil. lei. În rezultat, deficitul bugetului de stat va constitui suma de 23 071,8 mil. lei sau 5,95% din PIB.

Parametrii bugetului de stat pentru anul 2026 se prezintă în tabelul ce urmează:

mil. lei

	Aprobat 2026	Propuneri de modificare (+,-)	Modificat 2026
Venituri	79 674,0	600,5	80 274,5
Cheltuieli	100 574,0	2 772,3	103 346,3
Sold bugetar (deficit)	-20 900,0	-2171,8	-23 071,8

3.1. Veniturile bugetului de stat

În ceea ce privește partea de venituri ale bugetului de stat, modificările propuse pentru anul 2026 au fost determinate de nivelul executării veniturilor în primele 6 luni ale anului 2026.

Comparativ cu volumul aprobat pentru anul 2026, veniturile se prevăd cu o majorare de 600,5 mil. lei sau cu 0,8% și vor constitui 80 274,5 mil. lei, dintre care veniturile proiectelor finanțate din surse externe se propun cu o diminuare de 938,6 mil. lei, iar veniturile din resursele generale ale bugetului de stat se propun cu o majorare de 1539,1 mil. lei.

Propunerile privind revizuirea veniturilor bugetului de stat pentru anul 2026 pe tipuri de venituri se prezintă în tabelul care urmează:

mil. lei

	Aprobat	Propuneri de modificare (+,-)	Modificat
Veniturile bugetului de stat, total	79,674.0	600.5	80,274.5
- impozite și taxe	72,818.5	775.7	73,594.2
- granturi	2,254.5	-837.0	1,417.5
- alte venituri	4,579.5	676.9	5,256.4
- transferuri în cadrul BPN	21.5	-15.1	6.4

Încasările din impozite și taxe, comparativ cu sumele aprobate pentru anul 2026 se propun cu o creștere de 775,7 mil. lei sau cu 1,1% și vor constitui 73 594,2 mil. lei.

Principalele majorări intervin la încasările din:

- *Taxa pe valoare adăugată* - cu 600,0 mil. lei per total, inclusiv din contul majorării încasărilor din *TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul RM* cu 1 200,0 mil. lei și a *încasărilor din TVA la mărfurile importate* cu 200,0 mil. lei, determinată de nivelul de executare a încasărilor în primele 6 luni ale anului curent. Totodată, se estimează o majorare a *restituirilor de TVA* cu 800,0 mil. lei, reieșind din nivelului mai ridicat al restituirilor efectuate în I semestru al anului 2026 ca urmare a creșterii volumului exporturilor (+12,5%), precum și a includerii sumei de 400,0 mil. lei pentru rambursarea TVA producătorilor agricoli;

- *Impozitele pe venit* - cu 220,0 mil. lei, inclusiv din *impozitul pe venitul persoanelor juridice* - cu 200,0 mil. lei, din contul încasărilor mai mari în I sem 2026 la *impozitul pe venitul reținut la sursa de plată* (+150,0 mil. lei) și a încasărilor aferente regimului fiscal al agenților economici subiecți ai sectorului IMM (+50,0 mil. lei). Totodată se estimează majorarea *defalcărilor din impozitul pe venitul persoanelor fizice* - cu 20,0 mil. lei, determinată de nivelul mai ridicat al încasărilor aferente obligațiilor fiscale declarate de persoanele fizice în baza declarațiilor depuse pentru anul 2025.

- *Accizele la mărfurile produse pe teritoriul RM* – cu 134,7 mil. lei, majorarea fiind determinată preponderent de creșterea încasărilor din accizele aferente produselor din tutun produse pe teritoriul Republicii Moldova (+100,0 mil. lei) și băuturilor alcoolice produse în țară (+30,0 mil. lei), ca urmare a evoluției pozitive a volumelor comercializate și a cotelor de accize stabilite pentru anul 2026.

Principalele diminuări vor fi din contul încasărilor la:

- *Accizele la mărfurile importate* - cu 122,1 mil. lei, fiind din contul încasărilor din *accizele la mijloacele de transport importate* (-100,0 mil. lei), ca urmare a modificării structurii importurilor în favoarea autoturismelor pentru care se aplică cote reduse de accize. Totodată, se estimează încasări mai mici din accizele aferente gazelor lichefiate importate (-20,0 mil. lei), ca urmare a diminuării cantităților importate în I semestru al anului 2026 comparativ cu perioada similară a anului precedent.

- *Taxa vamală* - cu 170,0 mil. lei, estimările fiind ajustate reieșind din evoluția importurilor în perioada ianuarie–iunie 2026, care au înregistrat un nivel de creștere de 6,5% față de perioada similară a anului precedent, fiind inferior față de cel prognozat inițial la elaborarea bugetului de 9,9 la sută.

Intrările de granturi se propun a fi diminuate cu 837,0 mil. lei față de nivelul aprobat inițial în buget, inclusiv *granturile pentru susținerea bugetului* – cu 133,7 mil. lei, ca urmare a excluderii debursării planificate din partea Băncii Mondiale aferente contribuției concesionale pentru operațiunea de dezvoltare a politicilor (DPO). Totodată, *granturile pentru proiecte finanțate din surse externe* se propun a fi diminuate cu 703,3 mil. lei, estimările fiind ajustate în funcție de nivelul de implementare a proiectelor finanțate din surse externe în primele 6 luni ale anului curent, precum și de intrarea în vigoare a unor acorduri noi de finanțare.

Încasările din *alte venituri* se estimează în sumă de 5 256,4 mil. lei, cu o majorare de 676,9 mil. lei, din contul unor estimări în creștere a:

- veniturilor din proprietate - cu 819,3 mil. lei, primordial din contul încasărilor mai mari din veniturile aferente dividendelor primite de la societățile pe acțiuni și defalcărilor de la profitul net al întreprinderilor de stat (+440,7 mil. lei), precum și a transferării de către BNM a soldului profitului disponibil, în sumă mai mare (+310,4 mil. lei) decât cea prevăzută inițial în buget.

- încasărilor din veniturile din vânzarea mărfurilor și serviciilor cu – 3,5 mil. lei, ca urmare a majorării încasărilor de la veniturile colectate de către instituțiile bugetare;

- încasărilor din amenzi și donații – cu 38,3 mil. lei, urmare a mersului executării acestora în I semestru al anului curent. Totodată se estimează o diminuare a altor venituri – cu 184,2 mil. lei, în mare parte din contul celor aferente proiectelor finanțate din surse externe.

3.2. Cheltuielile bugetului de stat

Comparativ cu volumul aprobat prin Legea bugetului de stat pentru anul 2026 nr.322/2025, cheltuielile se prevăd cu o majorare de 2 772,3 mil. lei sau cu 2,8% și vor constitui 103 346,3 mil. lei, dintre care cheltuielile în cadrul proiectelor finanțate din surse externe se propun cu o diminuare de 959,8 mil. lei, iar cheltuielile din resursele generale ale bugetului de stat se propun cu o majorare de 3 732,1 mil. lei.

Astfel, proiectul de lege prevede:

- *majorări* de alocații, determinate de prioritățile de cheltuieli și reieșind din insuficiențele identificate de către autorități, și anume pentru:

- transferuri către bugetul asigurărilor sociale de stat – 1607,7 mil. lei, dintre care 550,0 mil. lei pentru acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară;

- fondul național de dezvoltare regională și locală – 1000,0 mil. lei, pentru finalizarea proiectelor de infrastructură la nivel local;

- cheltuieli de personal în cadrul instituțiilor finanțate din bugetul de stat și alocațiile prevăzute în bugetul de stat pentru achitarea salariilor în sectorul bugetar – 651,7 mil. lei;
- alocații în sumă de 560,0 mil. lei pentru achitarea plăților unice cu caracter excepțional;
- alocații pentru atenuarea riscurilor bugetare, pentru acoperirea insuficienței de mijloace financiare pentru resurse energetice, în sumă de 200,0 mil. lei;
- serviciul datoriei de stat – 342,8 mil. lei;
- fondul rutier – 300,0 mil. lei;
- transferuri către bugetele locale – 103,1 mil. lei, preponderent pentru cheltuieli de personal, incluzând mijloacele repartizate prin Hotărârea Guvernului nr. 441/2026 în sumă de 70,3 mil. lei;
- *micșorări* de alocații, estimate reieșind din nivelul de executare a cheltuielilor bugetare, și anume la/pentru:
 - proiecte finanțate din surse externe – 959,8 mil. lei;
 - Investiții capitale (resurse generale)– 189,0 mil. lei;
 - contribuția Guvernului pentru proiecte investiționale aprobate de către Platforma de Vecinătate a Uniunii Europene (NIP) – 250,0 mil. lei și pentru proiecte investiționale în cadrul Planului de creștere economică – 81,3 mil. lei;
 - fondul de amalgamare voluntară a localităților – 90,0 mil. lei.

Alocațiile prevăzute în bugetele autorităților pentru măsurile din Planul de creștere economică se propun spre diminuare cu circa 786,2 mil. lei, reieșind din estimarea posibilităților de valorificare până la finele anului curent. Totodată, din aceste alocații suma de 370,0 mil. lei se propune spre redistribuire către Fondul de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

Cheltuielile aferente *proiectelor finanțate din surse externe* se propun cu o micșorare de 959,8 mil. lei față de nivelul aprobat, urmare a propunerilor prezentate de către autorități și reieșind din estimarea potențialelor valorificări ale resurselor în cadrul proiectelor până la finele anului și vor constitui circa 4 476,8 mil. lei. Cele mai semnificative *micșorări* se atestă în cadrul următoarelor proiecte:

- proiectul „RLF-Răspuns de urgență-Calea Ferată din Moldova” – 257,8 mil. lei;
- proiectul „Construcția penitenciarului din municipiul Chișinău” - 250,0 mil. lei;
- proiectul „Programul de Dezvoltare a Pădurilor din Republica Moldova” – 230,1 mil. lei;
- proiectul „Modernizarea mașinilor și echipamentelor agricole” - 161,0 mil. lei.

- proiectul „Consolidarea gestionării riscurilor de dezastre și reziliența climatică în Moldova” – 144,5 mil. lei;
- proiectul „Organizarea traficului transfrontalier” - 110,0 mil. lei;
- proiectul „Interconectarea sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și a României prin stația Back-to-Back și LEA 400 kV Vulcănești – Chișinău” – 80,2 mil. lei;
- Proiectul de susținere a Programului în sectorul drumurilor – 76,6 mil. lei;
- Proiectul „Eficiența energetică în Republica Moldova” – 65,4 mil. lei;
- proiectul „Moldova Drumuri IV” - 57,0 mil. lei;
- proiectul „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” – 41,7
- proiectul „Moldova Drumuri V” - 40,0 mil. lei;
- proiectul „Reabilitarea/construcția sistemelor de irigare în Republica Moldova” – 40,0 mil. lei.

Totodată, se propun și *majorări* de cheltuieli în cadrul unor proiecte, cum ar fi:

- proiectul „Moldova Drumuri III” – 310,0 mil. lei;
- proiectul „Susținerea Întreprinderilor mici și mijlocii privind cooperarea și dezvoltarea (KfW) – 137,9 mil. lei;
- proiectul „Învățământ superior” – 93,4 mil. lei;
- proiectul Reziliență în agricultură” – 90,8 mil. lei;
- proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și canalizare în Moldova” – 44,5 mil. lei.

Cheltuielile de personal prevăzute în bugetul de stat se propun cu o majorare de 651,7 mil. lei sau cu 4,5 % față de volumul aprobat și vor constitui 14 985,2 mil. lei, în rezultatul următoarelor modificări de alocații:

1. repartizarea din alocațiile prevăzute în bugetul de stat pentru asigurarea achitării drepturilor salariale, aferente zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile legislației muncii a mijloacelor financiare în sumă de 192,4 mil. lei către autorități finanțate de la bugetul de stat (Hotărârea Guvernului nr.322/2026);

2. repartizarea din alocațiile prevăzute în bugetul de stat pentru asigurarea achitării drepturilor salariale angajaților din instituțiile de învățământ general, a mijloacelor financiare în sumă de 70,3 mil. lei către bugetele locale ca transferuri cu destinație specială, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal, care se finanțează în bază de cost standard per elev (Hotărârea Guvernului nr. 441/2026);

3. majorarea alocațiilor, în contextul majorării numărului unităților de personal în cadrul unor autorități urmare a reorganizărilor structurale a acestora, precum și insuficienței de alocații la capitolul dat - în sumă de 132,9 mil. lei.

4. diminuarea alocațiilor la propunerea autorităților, în contextul economiilor identificate, precum și ținând cont de nivelul executării alocațiilor bugetare la componenta cheltuielilor de personal - în sumă de 11,9 mil. lei;

5. majorarea alocațiilor prevăzute în bugetul de stat pentru achitarea salariilor în sectorul bugetar – 337,3 mil. lei.

Cheltuielile pentru serviciul datoriei de stat în anul 2026 se estimează în sumă de 6 509,5 mil. lei.

Acestea urmează să fie majorate cu 342,8 mil. lei (sau cu 5,6%) față de suma aprobată în bugetul pentru anul 2026, ca urmare a majorării atât a serviciului datoriei de stat interne, cu 260,0 mil. lei, cât și a serviciului datoriei de stat externe, cu 82,8 mil. lei.

Cheltuielile aferente serviciului datoriei de stat interne se vor majora cu 6,3% față de nivelul aprobat, în principal ca urmare a creșterii ratelor dobânzilor aferente valorilor mobiliare de stat (VMS) comercializate în anul curent. Evoluția acestora a fost influențată de majorarea ratei de bază stabilită de Banca Națională a Moldovei, conform deciziilor de politică monetară din lunile mai, iunie și august 2026, de la 5,0% până la 7,5% anual.

Cheltuielile aferente serviciului datoriei de stat externe se vor majora cu 4,0% față de nivelul aprobat, în principal ca urmare a creșterii ratelor de referință pe piețele internaționale, în special a ratei Euribor 6 luni și a ratei DST, precum și a reestimării cursului de schimb al monedei naționale.

Transferurile către alte bugete se propun a fi majorate la total cu 1 716,6 mil. lei, și anume: către bugetul asigurărilor sociale de stat - cu 1 607,7 mil. lei, către bugetele locale - cu 103,1 mil. lei și către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – cu 5,8 mil. lei.

Cheltuielile capitale în urma modificărilor vor constitui 10 779,1 mil. lei sau 10,4% din cheltuielile totale ale bugetului de stat. Din volumul total al cheltuielilor capitale 7 355,2 mil. lei (68,2%) vor fi acoperite din contul resurselor generale și 3 423,9 mil. lei (31,8%) din contul proiectelor finanțate din surse externe. Comparativ cu volumul aprobat, cheltuielile capitale se vor micșora cu 668,6 mil. lei sau cu 5,8%, dintre care resursele generale se vor majora cu 318,8 mil. lei sau cu 4,5 % și proiectele finanțate din surse externe se vor diminua cu 987,4 mil. lei sau cu 22,4%.

Volumul alocațiilor pentru investiții capitale se va diminua cu 168,5 mil. lei sau cu 5,6% față de volumul aprobat, dintre care cheltuielile din contul resurselor generale se micșorează cu 189,0 mil. lei sau cu 20,9 la sută, iar din contul proiectelor finanțate din surse externe se majorează cu 20,5 mil. lei sau cu 1,0%. Revizuirea alocațiilor pentru unele proiecte de investiții capitale este determinată de necesitatea realizării unor acțiuni suplimentare în procesul de implementare a proiectelor:

ajustarea documentației tehnice, perfectarea actelor permise, revizuirea conceptului proiectului, anularea procedurilor de achiziții publice din cauza contestațiilor depuse.

Prin urmare, cheltuielile pentru investiții capitale vor constitui 2 865,8 mil. lei sau 2,8% din cheltuielile totale ale bugetului de stat, dintre care: 715,6 mil. lei (25,0%) vor fi acoperite din contul resurselor generale și 2 150,2 mil. lei (75,0%) din contul proiectelor finanțate din surse externe. Astfel, se propun diminuări la proiecte de investiții capitale din sectorul administrării veniturilor publice, construcția spitalului regional din mun. Bălți și construcția penitenciarului din municipiul Chișinău, care sunt finanțate din contul proiectelor externe.

Totodată majorări se estimează preponderent pentru proiecte de investiții capitale în domeniul drumurilor, agriculturii, aprovizionării cu apă și canalizare. Propunerile de modificare a alocațiilor pentru investiții capitale pe autorități bugetare sunt reflectate în Tabelul nr.7 la prezenta Notă.

3.3. Relații interbugetare

3.3.1. Transferurile către bugetele locale

Pentru anul 2026 în bugetul de stat au fost aprobate transferuri către bugetele locale în sumă de 21 987,4 mil. lei, dintre care:

- transferuri cu destinație generală – 3 133,6 mil. lei;
- transferurile cu destinație specială – 18 853,8 mil. lei.

Transferurile către bugetele locale se vor majora cu 103,1 mil. lei sau cu 0,5% și vor constitui 22 090,5 mil. lei.

Modificări de alocații de la bugetul de stat sunt prevăzute pentru transferurile cu destinație specială pentru învățământul general, școli sportive și asistența socială.

Transferuri cu destinație specială pentru învățământ

Volumul transferurilor cu destinație specială se propun a fi majorate de la 17 054,6 mil. lei la 17 157,3 mil. lei, cu o creștere de 102,7 mil. lei sau cu circa 0,6% comparativ cu suma transferurilor aprobate pentru anul 2026.

Majorarea transferurilor în cauză este condiționată de alocații suplimentare de mijloace financiare autorităților publice locale de ambele nivele pentru:

- asigurarea cheltuielilor de personal generate de implementarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în sumă de 70,3 mil. lei, mijloace repartizate prin Hotărârea Guvernului nr. 441/2026;
- acoperirea cheltuielilor pentru buna funcționare a instituțiilor de învățământ general, în sumă de 32,4 mil. lei.

Transferuri cu destinație specială pentru școlile sportive

Volumul transferurilor cu destinație specială prevăd o majorare de 0,1 mil. lei pentru deschiderea de secții sportive noi și vor constitui 458,5 mil. lei.

Transferuri cu destinație specială pentru plăți și servicii sociale

Volumul transferurilor cu destinație specială pentru plățile și serviciile sociale se propun a fi majorate de la 304,1 mil. lei la 304,3 mil. lei, cu circa 0,2 mil. lei sau cu 0,1% comparativ cu volumul transferurilor aprobate, destinate cheltuielilor pentru alimentație și serviciile de medieri comunitari

3.3.2. Transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat se propun spre majorare cu 1607,7 mil. lei, reieșind din:

- majorarea cu 721,1 mil. lei a transferurilor cu destinație specială pentru acordarea prestațiilor sociale, inclusiv 550,0 mil. lei pentru acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară;
- majorarea cu 886,6 mil. lei a transferurilor pentru susținerea sistemului de asigurări sociale de stat.

Astfel, urmare a majorării propuse, transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat vor însuma 20 766,6 mil. lei, dintre care, transferurile pentru acoperirea insuficienței veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat vor constitui 4 479,4 mil. lei.

3.3.3. Transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală

Transferurile de la bugetul de stat către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală se propun spre majorare cu 5,8 mil. lei, pentru asigurarea accesului la servicii medicale pentru cetățeni refugiați din Ucraina, beneficiari de protecție temporară.

Respectiv, transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală vor constitui 7 692,7 mil. lei.

3.4. Balanța și finanțarea soldului (deficitului) bugetar al bugetului de stat

Modificările propuse la partea de venituri și cheltuieli ale bugetului de stat, vor avea impact asupra deficitului bugetului de stat aprobat inițial, majorându-l cu 2 171,8 mil. lei, în sumă nominală constituind 23 071,8 mil. lei sau 5,95% în PIB.

Din volumul total al deficitului, componentei de bază îi va reveni suma de 19 799,0 mil. lei, reprezentând 85,8% din deficitul total, și se va majora cu 2 193,0

mil. lei față de nivelul aprobat inițial. Pe componenta proiectelor finanțate din surse externe deficitul va constitui 3 272,8 mil. lei, sau 14,2% din deficitul total, și se propune a fi diminuat cu 21,2 mil. lei comparativ cu nivelul planificat inițial.

Totodată, se propune modificarea structurii surselor de finanțare a deficitului, din contul revizuirii surselor interne și a intrărilor de împrumuturi externe, inclusiv și a celor pentru proiectele finanțate din surse externe.

Principalele modificări la *sursele de finanțare a deficitului* bugetului de stat se referă la:

- ***diminuarea activelor financiare*** cu suma de 1 962,3 mil. lei, dintre care:

- ✓ *creanțele interne se vor diminua cu 142,8 mil. lei*, inclusiv din contul revizuirii aportului statului în capitalul social al Î.S. „Calea Ferată din Moldova” cu 146,1 mil. lei (*cu semnul minus*), includerii aportului statului în capitalul social al întreprinderii administratoare a Parcului de Tehnologii Avansate „Moldova HiTech Park” în sumă de 80,0 mil. lei (*cu semnul minus*) și al Î.S. „Litoral” în suma de 0,2 mil. lei (*cu semnul minus*), și excluderii sumei de 3,5 mil. lei pentru procurarea pachetelor de acțiuni ale societăților pe acțiuni din domeniu drumuri. Totodată a fost revizuită suma rambursării mijloacelor bugetare din anii precedenți la buget cu 80,0 mil. lei în funcție de evoluția execuției bugetare în I semestru al anului 2026, inclusiv prin includerea sumei de 122,9 mil. lei de către CNAS conform prevederilor art.70 alin (5) din Legea nr. 181/2014;

- ✓ *sumele destinate rambursării împrumuturilor recreditate* au fost revizuite cu 1 563,4 mil. lei, ca urmare a reducerii cu 1 755,8 mil. lei a sumelor prognozate pentru debursare aferente proiectelor investiționale și de diminuarea cu 192,4 mil. lei a sumelor prognozate pentru rambursare;

- ✓ *micșorarea cu 1,2 mil. lei a sumelor aferente rambursării împrumuturilor recreditate între bugetul de stat și bugetele locale.*

- ✓ *revizuirea sumei volumului acțiunilor și alte forme de participare în capital peste hotare cu 0,5 mil. lei (cu semnul minus), ca urmare a fluctuației cursului de schimb.*

- ***majorarea datoriei*** cu suma totală de 2 390,7 mil. lei, inclusiv ca urmare a creșterii finanțării destinate susținerii bugetului cu 4 477,3 mil. lei și a diminuării finanțării aferente proiectelor finanțate din surse externe cu 2 086,6 mil. lei, dintre care:

- ✓ *micșorarea finanțării interne nete cu 1 000,0 mil. lei față de suma aprobată pentru anul 2026;*

- ✓ *revizuirea sumei mijloacele bugetare destinate onorării garanțiilor de stat pentru împrumuturile externe în sumă de 3 381,2 mil. lei, ținând cont de rambursarea integrală, la 27 aprilie 2026, de către S.A. „Energocom” a obligațiilor aferente primului ciclu de creditare, în sumă de 154,2 mil. euro.*

✓ *finanțarea externă* va fi majorată cu 9,5 mil. lei față de suma aprobată în bugetul pentru anul 2026, și este determinată de următorii factori:

- *majorarea volumului împrumuturilor destinate suportului bugetar cu 1 999,8 mil. lei*, preponderent din contul majorării cu 1 737,0 mil. lei a împrumutului oferit de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Programului de operațiuni pentru politici de creștere reziliență programatică a Republicii Moldova, valoarea totală a acestuia constituind 218,2 mil. euro, concomitent cu diminuarea cu 2 086,6 mil. lei a împrumuturilor destinate implementării proiectelor investiționale, ca urmare a revizuirii necesarului de finanțare și a calendarului de implementare a proiectelor;

- *micșorarea sumei aferente rambursării împrumuturilor de stat externe cu 96,3 mil. lei*, în principal din cauza valorificării sub nivelul planificat a sumelor în cadrul proiectelor de investiții din surse externe de către instituțiile de implementare și respectiv revizuirea calendarului de implementare a acestora.

- *utilizarea soldurilor de mijloace bănești se vor majora cu 1 743,4 mil. lei*, inclusiv cu 1 433,8 mil. lei la componenta de bază și cu 309,6 mil. lei la componenta proiectelor finanțate din surse externe, în urma actualizării estimărilor privind soldurile disponibile și necesarul de finanțare pentru anul 2026.

3.5. Evoluția datoriei de stat în primele 7 luni ale anului 2026

La situația din 31 iulie 2026, soldul datoriei de stat a constituit 142 885,1 mil. lei, înregistrând o creștere de 10 108,1 mil. lei sau de 7,6% comparativ cu sfârșitul anului 2025. Această evoluție a fost determinată de majorarea soldului atât a datoriei de stat externe, cu 4 333,0 mil. lei, cât și a datoriei de stat interne (la valoarea nominală) cu 5 775,1 mil. lei. Creșterea soldului datoriei de stat a fost influențată, în principal, de finanțarea netă pozitivă.

La preț de cumpărare, soldul datoriei de stat interne este în creștere cu 5 469,9 mil. lei față de situația de la sfârșitul anului 2025.

Majorarea datoriei de stat interne s-a produs, în principal, ca urmare a finanțării nete pozitive înregistrate pe piața primară a VMS, în sumă de 5 089,7 mil. lei la preț de cumpărare. Totodată, la această evoluție a contribuit și finanțarea netă pozitivă rezultată din plasarea directă a VMS către persoanele fizice prin intermediul platformei eVMS.md, în sumă de 380,2 mil. lei.

Rata nominală medie ponderată a dobânzii la VMS comercializate pe piața internă în 7 luni ale anului 2026 a constituit 9,51%, majorându-se comparativ cu anul 2025 cu 0,43 p.p. Majorarea ratelor aferente VMS comercializate în anul curent a fost influențată, în principal, de evoluția ratei de bază stabilite de Banca Națională a Moldovei, care, comparativ cu nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2025, a fost

majorată în două etape în perioada ianuarie-iulie a anului 2026, de la 5,0% la 7,0% anual, conform deciziilor BNM din lunile mai și iunie.

Creșterea datoriei de stat externe s-a datorat, în principal, finanțării externe nete pozitive înregistrate pe parcursul a 7 luni ale anului 2026, în sumă de circa 2 314,5 mil. lei (*echivalentul a 131,9 mil. dolari SUA*), determinată, în principal, de debursarea, în această perioadă, a tranșei aferente Planului de Creștere pentru Moldova 2025–2027, oferită de Uniunea Europeană, în sumă de 3 473,5 mil. lei. Această majorare a fost parțial compensată de efectul fluctuației negative a ratei de schimb a dolarului SUA față de alte valute, estimat la circa 86,6 mil. dolari SUA.

Astfel, soldul datoriei de stat externe exprimat în dolari SUA, la situația din 31 iulie 2026, s-a majorat față de nivelul înregistrat la sfârșitul anului 2025 cu circa 45,3 mil. dolari SUA sau cu 0,9%.

În perioada ianuarie-iulie a anului 2026, volumul total al intrărilor de împrumuturi de stat externe a constituit **4 332,4 mil. lei** (*echivalentul a 248,4 mil. dolari SUA*) care, în funcție de destinație, se distribuie după cum urmează:

- pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe – **839,8 mil. lei** (*echivalentul a 48,5 mil. dolari SUA*), ceea ce reprezintă 19,4% din suma totală de intrări din împrumuturi de stat externe;
- pentru susținerea bugetului de stat – **3 492,6 mil. lei** (*echivalentul a 199,9 mil. dolari SUA*), ceea ce reprezintă 80,6% din suma totală de intrări din împrumuturi de stat externe.

Rata medie ponderată a dobânzii la împrumuturile de stat externe, la situația din 31 iulie 2026, a constituit 2,36% cu 0,18 p.p. mai mult față de rata înregistrată la 31 decembrie 2025, ca urmare a creșterii ratelor de referință pe piețele financiare internaționale, în special a ratei Euribor 6 luni (de la 2,107% la 31 decembrie 2025 până la 2,706% la 31 iulie 2026) și a ratei DST (de la 2,664% la 31 decembrie 2025 până la 2,927% la 31 iulie 2026).

Concomitent, în perioada ianuarie-iulie a anului 2026 au fost efectuate rambursări către creditorii externi în sumă de 2 018,0 mil. lei (*echivalentul a 116,5 mil. dolari SUA*).

Conform estimărilor, soldul datoriei de stat, la situația din 31 decembrie 2026, nu va depăși 162 886,3 mil. lei, înregistrând o majorare de 6 853,3 mil. lei față de valoarea aprobată pentru anul 2026, în principal pe fondul majorării datoriei de stat externe.

La situația din 31 decembrie 2026, soldul datoriei de stat externe va constitui 100 785,1 mil. lei, în creștere cu 7 818,6 mil. lei sau cu 8,4% față de valoarea aprobată, în principal ca urmare a reestimării cursului de schimb al monedei naționale.

Totodată, la situația din 31 decembrie 2026, soldul datoriei de stat interne va constitui 62 101,1 mil. lei la valoarea nominală, micșorându-se cu 965,3 mil. lei sau cu 1,5% față de valoarea aprobată, fiind influențat de micșorarea volumelor de emisie a VMS comercializate pe piața primară.

Ca rezultat, ponderea soldului datoriei de stat în PIB se va majora cu 0,6 p.p. față de nivelul aprobat, urmând să constituie 42,0% la 31 decembrie 2026.

În structura datoriei de stat, la finele anului 2026, datoria de stat externă va deține o pondere de 61,9%, iar datoria de stat internă – 38,1%.

IV. Acordarea plăților unice cu caracter excepțional și alte modificări

Proiectul de lege prevede instituirea unor plăți unice cu caracter excepțional pentru diferite categorii de personal, al căror salariu mediu lunar nu depășește 20000 lei, precum urmează:

a) în mărime de 4000 de lei pentru:

- personalul de conducere, personalul științifico-didactic, personalul științific, personalul didactic, personalul didactic auxiliar (conform art.53 din Codul Educației) din cadrul instituțiilor publice de învățământ general, al instituțiilor publice de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică, al organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării;

- personalul de conducere din cadrul centrelor metodice, metodiștii din cadrul organului local de specialitate în domeniul învățământului;

b) în mărime de 3000 de lei pentru:

- personalul nedidactic, personalul de specialitate, din cadrul instituțiilor publice de învățământ general, al instituțiilor publice de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică, al organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării și al organului local de specialitate în domeniul învățământului, inclusiv din cadrul structurilor subordonate (centre metodice, contabilități centralizate, structuri implicate în transportul școlar, servicii de deservire administrativă și gospodărie și alte servicii afiliate învățământului);

- personalul de specialitate din cadrul instituțiilor teatral-concertistice din subordinea Ministerului Culturii, care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;

- personalul din cadrul autorităților/instituțiilor bugetare, care conform anexelor din Legea nr.270/2018 se atribuie grupurilor ocupaționale: Administrație publică (A) - personalul cu funcții de demnitate publică, personalul cu funcții publice, personalul din cabinetele persoanelor cu funcții de demnitate publică și personalul de specialitate din domeniul formării și dezvoltării profesionale continue a personalului din autoritățile publice, Justiție (B) – personalul cu funcții de

demnitate publică, inclusiv judecători și procurori, precum și personalul de specialitate din domeniul expertizei judiciare, formării judiciare și asistenței juridice garantate de stat, Apărare națională (C) – personalul cu funcții cu statut special din domeniul apărării naționale, Ordine publică și securitate a statului (D) – personalul cu funcții cu statut special din domeniul ordinii publice și securității statului; Cultură, Tineret și Sport (F) – personalul de specialitate specific din domeniul culturii, tineretului și sportului, Asistență Socială și Sănătate (G) – personalul de specialitate din domeniul asistenței sociale și sănătății;

- Grupul ocupațional Funcții complexe (H) – personalul cu funcții de conducere și execuție, inclusiv din cadrul instituțiilor teatral-concertistice din subordinea Ministerului Culturii, care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;

c) în mărime de 2000 de lei pentru muncitorii calificați și necalificați din cadrul autorităților/instituțiilor bugetare și din cadrul instituțiilor teatral-concertistice din subordinea Ministerului Culturii, care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică, conform anexei 10 din Legea nr.270/2018, grupul ocupațional Funcții complexe (H).Repartizarea alocațiilor pentru plățile unice cu caracter excepțional se propune a fi efectuată de către Ministerul Finanțelor.

De asemenea, proiectul propune autorizarea Guvernului de a majora suma transferurilor cu destinație generală către bugetul asigurărilor sociale de stat pentru acoperirea soldului împrumutului angajat de Casa Națională de Asigurări Sociale în conformitate cu prevederile art. 62 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Suma majorării aprobate nu va majora deficitul bugetului de stat și nu va depăși soldul împrumutului respectiv existent la finele anului bugetar, ca urmare a insuficienței veniturilor proprii încasate în bugetul asigurărilor sociale de stat.

La prezenta notă se anexează următoarele tabele:

Tabelul nr.1 „Evoluția indicatorilor bugetului public național în anul 2026”

Tabelul nr.2 „Propuneri de modificare a Anexei nr.1 „Indicatorii generali și sursele de finanțare ale bugetului de stat””

Tabelul nr.3 „Propuneri de modificare a Anexei nr.2 „Componenta veniturilor bugetului de stat și sursele de finanțare a soldului bugetar””

Tabelul nr.4 „Propuneri de modificare a Anexei nr.3 „Bugetele autorităților finanțate de la bugetul de stat””

3.1 Cheltuieli

3.2. Resurse

Tabelul nr.5 „Propuneri de modificare a Anexei nr.4 „Cheltuielile bugetului de stat conform clasificăției funcționale””

Tabelul nr.6 „Propuneri de modificare a Anexei nr.5 „Volumul cheltuielilor de personal pe autorități publice centrale””

Tabelul nr.7 „Propuneri de modificare a Anexei nr.6 „Investițiile capitale pe autorități bugetare””

Tabelul nr.8 „Propuneri de modificare a Anexei nr.7 „Volumul transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale””

Secretară generală a Ministerului

Dina ROȘCA